

It's the ideas, stupid

En funktionell idéanalys av dansk och svensk migrationspolitik.

Abstract

The European migrant crisis escalated in 2015 and we saw the countries involved making various policy decisions. The following text will analyze the migration policies of the Danish and Swedish governments and why those policies were implemented. Using the method of an analysis of ideas I will try to establish a platform from which the policies could be explained and understood. A crucial assumption I make is that ideas play a vital role in the policymaking of an actor and this study aims to outline in what extent that is. The results show that ideas have a function for an actor and therefore should be studied more closely. However, my research needs further validation due to limitations regarding time and resources.

Key words: *Denmark, Sweden, Migration, Political ideas, Ideology, Analysis of Ideas*

Words: 9842

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte och frågeställning.....	1
1.2	Metod.....	2
1.3	Material.....	3
1.4	Idéplattformens förutsättningar.....	4
2	Bakgrund.....	5
2.1	Politiskt läge och avgränsningar.....	5
2.2	Forskningsläget.....	6
3	Teoretisk bakgrund.....	7
3.1	Politiska idéer.....	7
3.2	Idéanalys och idéers funktion för politiken.....	7
4	Idéplattform.....	9
4.1	Danska regeringen.....	9
4.2	Svenska regeringen.....	10
5	Analys.....	12
5.1	Danska regeringen.....	12
5.2	Svenska regeringen.....	14
6	Slutsatser.....	18
6.1	Diskussion.....	18
6.2	Sammanfattning.....	20
6.3	Vidare forskning.....	21
7	Referenser.....	22

1 Inledning

Följande uppsats kommer ha som ambition att förklara dansk och svensk migrationspolitik. Uppsatsen kommer rikta in sig på det som skulle kallas för migrationskrisen vilken trappades upp under 2015 och som fick en extra medial skjuts i och med bilderna på pojken Alans döda kropp som flöt i land på en turkisk strand den 2 september. De aktuella ländernas regeringar både pratade och implementerade politik på varandra åtskiljande sätt under migrationskrisen men allteftersom framstod även svensk migrationspolitik som mer restriktiv. Innebar flyktingkrisen 2015 att man kan utläsa långsiktiga riktningförändringar i nordisk migrationspolitik eller ska det förstås som ett unikt fall med unika politiska åtgärder?

1.1 Syfte och frågeställning

Jag har valt att göra en fallstudie som kommer fokusera på den danska regeringens och den svenska regeringens migrationspolitik under hösten 2015. Studien kommer titta på de båda länderna var för sig men blottläggandet och förklarandet av de politiska utfallen får samtidigt ett jämförande värde i sig självt. Fallet är intressant eftersom det rör två grannländer i Norden som på många sätt är lika; levnadsstandarden är hög utifrån ett globalt perspektiv, man delar en viss gemensam historia och språken är åtminstone lingvistiskt lika. Dock har länderna i modern tid implementerat varandra mycket åtskiljande politik vad gäller migration. Jag menar inte att det finns något anmärkningsvärt i sig att olika länder utför olika politik men eftersom länder är så pass lika i övrigt blir det intressant. Flyktingströmmarna till Europa och Norden var mycket stora under hösten 2015 och utgjorde då ett slags lackmustest där vägval i implementerandet av politik blev tydligt.

Syftet med denna uppsats är att försöka förklara varför ländernas regeringar utförde olika politiska åtgärder ställda inför samma politiska läge. Ett avgörande antagande jag gör är att idéer har en funktion för politiken och därför kommer jag kartlägga aktörernas ideologier och fundamentala politiska idéer. Dessa kommer sammanställas på ett sammanhängande sätt och i en resultatdel ställas mot de facto policyutfall. Syftet och förhoppningen är att blottläggandet av fundamentala idéer även ska kunna förklara den svenska riktningförändringen som skedde efter den 24 november och att den förändrade svenska hållningen således inte är något som skadar antaganden i min uppsats. Syftet är inte heller att direkt jämföra Danmark och Sverige där jakten på stora diskrepanser är essensen utan snarare att blottläggandet i sig innebär en indirekt jämförelse. Jag vill genom en idéanalys kunna förklara varför en viss politik utförs men också varför politiken till synes plötsligt förändras.

Min frågeställning lyder:

Hur kan dansk och svensk migrationspolitik förklaras genom en funktionell idéanalys?

Fallet är intressant eftersom vad som studeras inte är en konstant utan något föränderligt. Om studien blir fokuserad och strukturerad kan den bidra till en förståelse för hur politiska aktörer förhåller sig till ny politik utifrån gamla idéer. Genom en funktionell idéanalys applicerad på fallet anser jag kunna uppnå en inomvetenskaplig relevans då resultatet förhoppningsvis kan tolkas mot andra politiska företeelser. Jag hävdar att idéanalysen kan utvecklas om den oftare används mot realpolitiska utfall. Migrationskrisen blev också ett oerhört uppmärksammat förlopp i medier och därför finns det stort utomvetenskapligt värde i att försöka förklara den.

1.2 Metod

Jag kommer utföra en fallstudie där jag avser undersöka och förklara dansk respektive svensk migrationspolitik under 2015. Med anledning av att den nuvarande danska regeringen tillträdde juni 2015 och att politiken generellt intensifierades senare under året, kommer ett stort fokus ligga på hösten 2015. För att kunna förklara ländernas politik behöver jag en plattform som består av fundamentala politiska idéer som har betydelse för politiken. Utför man en funktionell idéanalys gör man det därför, och med antagandet om, att idéer har en funktion för politiken och kan därför förklara aktörers beteenden. Man kan till exempel studera ett partis ideologi för att ta reda på varför det skapar en viss typ av skattelagstiftning (Bergström – Boréus 2012:156). Jag hade på motsvarande sätt undersökt de aktuella aktörernas ideologier och föreställningar för att ta reda på varför det medför en viss typ av migrationspolitik. Även begrepp och värdeord som är betydande för aktören kan vara av värde även när de inte direkt tar sig i uttryck i migrationsfrågan. Därför kommer en funktionell idéanalys användas på fallen för att påvisa en form av kausal mekanism mellan politisk idé och politisk praktik. Att på riktigt bevisa kausalitet kan bli svårt men det är ett problem som gäller för all samhällsvetenskaplig forskning (Teorell – Svensson 2007:159) och därför inget som ställer den funktionella idéanalysen i särskild dålig dager vad gäller vetenskaplig hederlighet. Ambitionen är att utföra en fokuserad och strukturerad fallstudie som medför ett forskningsresultat som i sig är generaliserbart.

Tidigare nämnde jag exemplet att vid studiet av varför en viss typ av skattelagstiftning kommer till kan man titta på ett partis ideologi. I min uppsats är aktörerna i fråga den danska och den svenska regeringen. Den danska regeringen består av ett enda parti, Venstre, som är en minoritetsregering som styr Danmark sedan valet i juni 2015. För att beskriva den danska idéplattformen kommer jag analysera idépolitiska uttryck från Venstre, såsom partiprogram, regeringsförklaringar och valmanifest. Det invandringskritiska Dansk Folkeparti anses haft ett betydande inflytande på dansk politik, sannolikt även på Venstre, men kommer lämnas därhän i idéanalysen. Att undersöka Dansk Folkepartis inflytande på Venstres idéer hade utgjort en idéanalys i sig och föremål för en separat uppsats. Oavsett inflytande har vi en aktör som är den danska regeringen som har ett idéprogram och som fattar politiska beslut. Det räcker fullgott för en funktionell idéanalys.

Den svenska regeringen å sin sida består av två partier, Socialdemokraterna och Miljöpartiet, men är likväl också en minoritetsregering som styr Sverige sedan september 2014. Den viktiga aktören är regeringen men samtidigt har vi att göra med två olika partier som delar många åsikter, men som också skiljer sig i andra. Det gör att ingångsvärdena var

olika för de båda partierna när de formade en regering och därför är deras respektive ideologier och partiprogram relevanta i etablerandet av en gemensam idéplattform. Utöver detta gick partierna till val utan gemensamt valmanifest men har i egenskap av regering givetvis officiella ståndpunkter. Den svenska plattformen borde således bli bredare än den danska av den enkla anledningen att det rör två partier och inte ett. Men när idéerna ska tolkas mot policyutfall bör vi betrakta dem som *en* regering och *en* aktör. Det gäller även de involverade statsråden, de representerar inte sig själva utan en regering och dess idéplattform.

Idéplattformen kommer redovisas grafiskt i form av en tabell men dess innehåll kommer även kommenteras och redogöras för skriftligt. Jag vill poängtera att tabellens existens inte innebär att jag egentligen utfört en innehållslig idéanalys (där sådan redovisning är vanlig) utan för att tydliggöra arbetet med idéerna. När idéplattformen har etablerats ska den ligga till grund för resultatdelen. Det innebär i konkreta termer att den kommer testas mot empirin för att se ett mönster av idéers närvarande i politiken kan skönjas. Ett problem som är möjligt här är att det blir incestuöst och inte vetenskapligt hederligt. Med detta menar jag att idéplattformen måste användas mot förvisso inte bara reell politik men även signalpolitik och ideologiska yttringar som tar sig i uttryck i direkt koppling till ett politiskt skeende. Det måste till en selektivitet vad gäller till exempel linjetal. Det kommer visa sig att den danska regeringen har en relativ frånvaro av värdeladdade uttryck i förhållande till asylpolitiken medan den svenska regeringen länge hade en relativ frånvaro av sakpolitiska åtgärder. Detta måste beaktas och har tagits i åtanke dels vad gäller framställandet av en idéplattform men också vad som passerar som politisk yttring i resultatdelen.

1.3 Material

För att fastställa en dansk respektive svensk idéplattform behövs ett gediget material för att på ett förtroendeingivande sätt visa att de politiska idéerna har betydelse. I båda fallen har regeringarnas och partiernas officiella hemsidor granskats och även de totalt tre partiernas valmanifest har separat skärskådats och analyserats. I det danska fallet presenterade Vaenstre, då i egenskap av oppositionsparti inför valet till Folketinget, en omfattande asylreform i juni 2015. Valmanifest bör generellt betraktas med viss försiktighet eftersom de kan innehålla politiska löften som kanske inte avses genomföras. Men i det svenska fallet, där det på det migrationspolitiska området rått en viss diskrepans mellan regeringspartier och folklig opinion (Demoskop 2015), bör det faktumet intyga om en reell idéövertygelse på migrationsplanet. Idéerna har de facto en funktion för aktörerna och i förlängningen utförd politik. Nämnas bör att det endast är aktörsyttringar som kommer behandlas och inte vad någon annan anser att aktörerna tycker om migrationen.

En fallstudie innebär ett intensivt upplägg vilket betyder att jag har möjligheten att gå på djupet och söka mycket information om varje undersökningsenhet (Teorell – Svensson 2007:267). Det finns en relevant konflikt med det intensiva upplägget och det gäller konflikten mellan validitet och generaliserbarhet. Det är ett metodologiskt upplägg som ofta är tillförlitligt för att garantera validitet men där problem med generaliserbarhet är vanligt (Teorell – Svensson 2007:268). Direkt avgörande för att försöka komma runt detta problem är källmaterialets tillgänglighet. Ökar man antalet observerade fall kan man vinna i

generaliserbarhet utan att validiteten behöver lida. Idéyttringar på det migrationspolitiska planet är just många och därför finns möjligheter att utöka antalet observationer. Materialet är inte ett problem i sig utan snarare att faktiskt argumentera för att materialet från vilket det ska förklaras till vilken grad idéer har en funktion för politiken.

När det kommer till själva resultatdelen kommer materialet även där vara präglad av officiella uttalanden och utförande av politik från aktörerna. Regeringarnas hemsidor innehåller all officiell fakta om möten, policys och tal på det migrationspolitiska området. Givet att signalpolitik har en (om möjligt omtvistad) påverkan på realpolitik kan tal och uttalanden ha betydelse för min studie även om det inte gäller sakpolitiska åtgärder. Vad gäller idéanalysen som forskningsverktyg har Evert Vedungs skrifter på området men även Ludwig Beckmans bok om textanalytiska metoder har betydelse för min metodologiska grund.

Det faktum att jag själv är svensk har relevans för materialinsamlandet. Dels innebär det en viss språkförbistring. När man ska sammanställa förekomsten av politiska idéer och värdeladdade begrepp behövs en kontextuell förståelse (Beckman 2007:15). Jag håller det som möjligt att det finns ord som kanske inte har olika betydelse på danska respektive svenska, men att de har olika politisk laddning. Givet att detta överhuvudtaget skulle vara ett problem, är motmedlet främst ett brett uppsamlade av idéer och att inte luta sig mot ett fåtal begrepp. Min nationella bakgrund kan också bli problematisk i min strävan att vara vetenskapligt hederlig och neutral vad gäller ländernas migrationspolitik. Jag är färgad av en diskurs som jag inte helt kan frigöra mig från. Vetenskaplig objektivitet i största allmänhet kan aldrig säkerställas (Teorell – Svensson 2007:280). Därför försöker jag skapa en plattform som inte tar någon ställning utan som samlar upp båda aktörernas idéer på ett korrekt sätt. Jag anser själv ha gett mig förutsättningar för att lyckas med det men det får givetvis andra bedöma om så verkligen är fallet. Denna transparens en del av övriga metodologiska ställningstaganden och överväganden som redogjorts för tidigare och som förhoppningsvis leder till en otvetydig forskningsprocess som uppnår intersubjektivitet.

1.4 Idéplattformens förutsättningar

Inspirerad av Reidar Larssons modul för att kategorisera ideologier och dess egenskaper har jag tagit fram en egen variant av Larssons modell för att kategorisera uttrycken för politiska idéer från den danska och den svenska regeringen. Larssons ursprungsmodell tar upp grundvärderingar, människosyn, viktigaste enhet i samhället, synen på samhällsomvandling, politisk styrelseform, ekonomisk organisation och utopi (Larsson 2014). Tre av dessa har jag behållit med små korrigeringar eftersom de kan appliceras även på idéer om migrationspolitik. Den första är grundvärderingar och hur dessa påtalas i förhållande till asyl och migration. Den andra är människosyn som i denna studie istället kommer döpas till flyktingsyn, alltså om det går att skönja någon generell syn på flyktingen som till exempel positiv eller negativ. Den tredje kategorin som överlevt från Larssons modell är utopi som i detta sammanhang kommer benämnas som ”utopi och nationell identitet” där det söks efter en berättelse om det goda samhället och hur den invandrande flyktingen beskrivs i förhållande till den berättelsen.

En fjärde kategori, och således mitt första egna bidrag till modellen, är synen på migrationens samhällspåverkan där fokus lyfts från synen på den individuella flyktingen till synen på migration som samhällsfenomen. En femte kategori är hur aktörerna förhåller sig internationella konventioner, om det yttras några politiska idéer i förhållande till dessa. Den sjätte kategorin är huruvida det förekommer en diskussion om volym, samt om denna kan påverkas, hos aktören och vilka idéer som tar sig i uttryck i och med det. Slutligen, den sjunde kategorin handlar om gränser och om var politiken möter flyktingen. Vilka idéer verkar vara gällande för aktörerna vad gäller nationella gränser och är det vid dessa som migrationspolitiken möter flyktingen eller någon annanstans?

För att de olika kategorierna inte ska framstå som godtyckligt och slarvigt påkomna, krävs det ett legitimerande. Jag anser att modellen på ett förtjänstfullt sätt kan fånga upp de dominerande idéströmningar som rör sig på det migrationspolitiska området. De härrör dels från en förförståelse av en politisk diskurs som har präglat det politiska Europa men också utifrån en uppfattning om mönster och tendenser jag tillskansade mig under mitt materialinsamlande. De är alltså utformade dels utifrån en slags yttre verklighet men också med mina subjektiva forskningsglasögon. Att det är just Danmark och Sverige som studeras hade således betydelse för utformandet men förhoppningen är att modellen ska kunna användas och inspirera till liknande forskning som studerar andra fall. Att det blev just sju kategorier, alltså samma antal som Larssons, menar jag vara av slumpmässiga skäl även om jag möjligen omedvetet varit påverkad av Larsson. De hade kunnat bli fler, möjligen även färre, men jag anser att de sju kategorierna kan generera ett extensivt uppfångande av idéer. Och någonstans är det upp till forskaren att skapa sin egen forskningsdesign givet att man kan belägga den givetvis (Beckman 2007:26, Vedung 1974:8).

2. Bakgrund

2.1 Politiskt läge och avgränsningar

Att människor är på flykt är inget nytt fenomen utan större folkförflyttningar har ägt rum sedan urminnes tider. När vi talar om migrationskris kan det vara värt att poängtera, för att undvika missförstånd eller terminologiska invändningar, att det refererar till en kris hos den danska och den svenska regeringen. Det är alltså aktörernas kris som studeras och inte migranternas. Migranternas kris är en konstant eftersom anledningen till att de överhuvudtaget är migranter definieras i hemlandet och inte av ideologisk hemvist hos till exempel den svenska regeringen. Men en aktörs idéer kan ha en funktion för politiken som gör att aktörens land framstår som mer eller mindre attraktivt att migrera till. Det är dock inte syftet för denna uppsats utan istället är målet att förklara politik med hjälp av föreställningar hos aktörerna. Att undersöka hur politiken uppfattas av migranter hade inneburit ett tredje led i analysen, föremål för annan forskning och kommer således inte omfattas i denna studie bortsett från det signalpolitiska värdet hos aktören själv.

En avgränsning vad gäller det kronologiska perspektivet är också på sin plats och den bör också argumenteras för. När pojken Alan hittades på en strand innebar det en betydande förändring i den mediala bevakningen av migrationspolitiken. Under samma månad, september 2015, påbörjades en signifikant ökning av antalet asylsökande till Sverige samtidigt som antalet minskade i Danmark (Migrationsverket). Därför kommer analysen innehålla mycket material från och med september 2015 men övriga månader av året 2015 kommer inte lämnas därhän givet att det finns politiska yttringar av relevans. Eftersom det sker förändringar i migrationspolitiken till dags datum, blir årsskiftet 2015-2016 ett legitimt stopp för studiet av politiska yttringar. Båda länderna har och hade relativt nya regeringar i förhållande till den aktuella tidsperioden. Även om vissa ideologiska övertygelser är djupt rotade i historien är det rimligt att studera politiska föreställningar som senast uttryckts i förhållande till riksdagsvalet 2014 och valet till folketinget 2015, utöver idéer som kan studeras i diverse idépolitiska program och regeringsdeklarationer.

2.2 Forskningsläget

Vid materialinsamlandet till idéplattformen i det danska fallet hamnade jag under fliken ”Udenrigspolitik” (Utrikespolitik) på regeringspartiets Venstres hemsida. En utmärkande detalj var att migrationspolitik utförligt adresseras under den fliken. Flyktingar ska av princip hjälpas så nära ursprungslandet som möjligt eftersom detta möjliggör ett hjälpande av så många som möjligt, även om en respekt för internationella konventioner existerar (Venstre). Jag nämner detta eftersom det är relevant för ländernas syn på migrationspolitik. Det kan vara värt att spekulera i om den danska regeringen i högre grad än den svenska betraktar migrationspolitik som utrikespolitik och vad det i så fall innebär för idéers närvaro och funktion för politiken. Ideologiers påverkan på utrikespolitiken är omtvistad men en teori som menar att det mer är realpolitiska frågor som nationell säkerhet och statens ställning gentemot omvärlden som påverkar utrikespolitiken, är realismen. Hade detta stämt i det danska fallet, hade det inte utgjort ett problem för studien eftersom realismen är en idétradition i sig som då hade kunnat påvisas funktion för politiken. Även om de politiska yttringarna hade varit av en mer realpolitisk karaktär.

Ett antagande som görs och som är en förutsättning för hela studien, är det att idéer har en funktion för politiken. Ambitionen är att kunna förklara dansk och svensk migrationspolitik med hjälp av en utstuderad plattform av idéer. Även om det skulle visa sig att resultatet snarare blir av en falsifierande sort, bör ändå ansatsen till studien kunna legitimeras, alltså att det överhuvudtaget är relevant att studera politiska föreställningar i syftet att förklara policyutfall. Ideologiernas död proklamerades av den amerikanske historikern Francis Fukuyama efter kalla kriget slut. Den svenske statsvetaren Herbert Tingsten menade å sin sida att denna död skedde redan när höger och vänster enades om frågor såsom rösträtten (Larsson 2006:13). Detta är en omtvistad del av statsvetenskapen, men lyckligtvis är ideologier bara en av många komponenter i vad som kan räknas som politiska idéer. Vad som räknas till politiska idéer kommer förtydligas i nästa avsnitt av studien.

3. Teoretisk bakgrund

3.1 Politiska idéer

För att definiera begreppet politiska idéer kommer en definition användas som är hämtad från Evert Vedungs bok ”Det rationella politiska samtalet”. Den kapslar in en mycket bred grupp av politiska föreställningar. Här räknas de mest utarbetade och systematiska världsåskådningar till enkla utsagor uttryckta i ett politiskt vardagssammanhang. Det kan vara fråga om politiska filosofier, ideologier, doktriner, trossystem, opinioner, åsikter, övertygelser, föreställningar, uttalanden, ståndpunkt och argument, författningar, avtal, fördrag, deklARATIONER, program, utredningar eller andra liknande fenomen (Vedung 1977:16). Politiska meddelanden som förmedlas på icke-verbala väg genom bilder och gester samt tid, tystnad (vad som inte sägs) och rumsligt avstånd kan också studeras (Ibid) men i denna studie kommer dessa lämnas därhän vilket jag vill vara tydlig med. Det går dock att argumentera för att vad som inte sägs i alla lägen har relevans vid en politisk yttring eftersom det kan avslöja outtalade premisser. Den använda definitionen är tillräckligt bred och ger en tillfredsställande begreppsextension, alltså antalet företeelser och fenomen begreppet appliceras på (Badersten 2006:87). Hade de icke-verbala yttringarna räknats med hade begreppsintensionen, antalet kännetecken som ska vara uppfyllda för att ett fenomen faller under ett begrepp (Badersten 2006:86) blivit för vagt och försvårat möjligheterna till en fokuserad studie.

”Political theories... live on two planes or play a double role. They are theories or logical entities belonging to the abstract world of thought, but they are also beliefs, events in people’s minds and factors in their conduct. In this latter role they are influential not because they are true but because they are believed. On this plane they operate as events, or as actual factors in historical solutions, and as such are part of the data which the historian of politics has to deal with. But this historical reality is obviously not what interests those persons who sincerely believe a theory to be true; such persons are not interested in a theory because it exists but because they believe it to be a valid explanation of something else.” (Sabine 1939)

Att ta fasta på i detta citat är det att politiska teorier är inflytelserika inte för att de är sanna utan för att de är betrodna. De kan fungera som verkliga faktorer i politiska lösningar och bör därför tillägnas forskning där idéers verkningsgrad undersöks. Varhelst det existerar en diskussion om statens åtaganden, frihet och rättvisa, lagstiftning, pågår en strid mellan politiska idéer och föreställningar. Politiska idéer formar människors övertygelser, sympatier och ambitioner och har därför en betydande ställning för samhällets utveckling (Beckman 2007:9).

3.2 Idéanalys och idéers funktion för politiken

En analysteknik är en uppsättning regler för hur ett material skall insamlas och bearbetas. En metodologi omfattar även en teori om förhållandet mellan forskaren och hans eller hennes material, om hur vetenskap bör och kan bedrivas. Det finns inget som hindrar forskaren från att använda flera analystekniker i en och samma studie. Innehållsanalysen till exempel, är en analysteknik för att kvantifiera olika påståenden i en större textmassa (Beckman 2007:11). Valet av analysteknik innebär inte per definition att man också valt frågeställning, syfte och inriktning för undersökningen. Metodologiska val är dock något annat då forskaren deklarerar sin huvudsakliga uppgift med att använda en särskild vetenskap (Ibid).

Att dra tydliga gränser mellan de olika idéanalytiska teknikerna är både svårt och dumt då det kan innebära begränsningar för forskaren som egentligen inte behöver ses som begränsningar. Denna uppsats har dock som syfte att förklara ett politiskt skeende med ett antagande att politiska idéer har funktion och relevans för det politiska förloppet. Av den anledningen har jag kommit fram till att den funktionella idéanalysen har en analytisk karaktär som bäst överensstämmer med det uttryckta syftet. Den funktionella idéanalysen betraktar politiska budskap inte främst som argument utan som variabler i en kedja av händelser (Beckman 2007:13). Det som är intressant är antingen de politiska idéernas ursprung, vilken spridning de har eller deras konsekvenser. Denna uppsats intresserar sig för de politiska idéernas konsekvenser, alltså vilken funktion för politiken idéerna har och hur de utkristalliserar sig. Syftet med uppsatsen är således att förklara och det är önskvärt för att uppnå tydlighet att det finns en enda huvudsaklig ambition med studien (Beckman 2007:15).

Jag är inställd på att använda den kausala varianten av den funktionella idéanalysen. Den innefattar vilka grupper som omfattas av politiska övertygelser men också budskapets inverkan på omgivningen (Vedung 1977:20). Den kausala förklaringsmodellen försöker förklara varför olika aktörer omfattar olika ståndpunkter (Vedung 1977:35) och i förlängningen varför politik utförs i anknytning till specifika politiska idéer. Den funktionella idéanalysen kan definieras som det systematiska studiet av politiska idéers ursprung, spridning och konsekvenser (Vedung 1974:9). Det är idéernas efterverkningar på eller konsekvenser för politiken som ska undersökas i denna studie men det kräver en systematisering för hur idéerna ska kategoriseras.

Likt all annan vetenskaplig forskning krävs det ett förtydligande för vilka argument, påståenden eller föreställningar som avses studeras (Beckman 2007:19). Detta måste ske redan innan det genomförs en analys och några slutsatser dras. En förutsättning för att kunna utföra en fokuserad idéanalys är att precisera kategorier utifrån vilka det blir möjligt att studera den fråga som ska besvaras. Detta kan kallas för studiens analyschema (Beckman 2007:20) och i denna studie är den benämnd och redogjord för som idéplattform. Man kan formulera sin idéplattform genom ett antal dimensioner eller kategorier och deras lämplighet bestäms av studiens frågeställning och materialets beskaffenhet. Dessa ska helst vara varandra uteslutande och uttömmande för att argument och idéer inte ska återanvändas (Beckman 2007:26). När det främst är ett politiskt område som migrationen som studeras kan det vara svårt att på riktigt skapa kategorier som är varandra hundra procentigt uttömmande. Detta är dock något jag har försökt att beakta vid kategoriserandet. Hur denna uppsats idéplattform har

kategoriserat idépolitiska uttryck hos den danska och den svenska regeringen kommer tydliggöras i nästa avsnitt av denna studie.

4. Idéplattform

4.1 Danska regeringen

Grundvärderingar: Den danska minoritetsregeringen består av Venstre som ansluter sig till liberalismen vilket emellertid vidimeras genom att ”frihet” är ett återkommande begrepp i partiprogrammet. Man talar dock om ”frihet under ansvar” och ser ingen motsättning mellan frihet och gemenskap, där det sistnämnda ordet förekommer regelbundet (Venstre). Venstre vill se en offentlig sektor där individen ses före systemet, detta lyfts dock inte fram på det migrationspolitiska området. Även om Venstre inte nämner det själva, gör man med dessa värdeord även uttryck för konservativa och därför framstår liberalkonservatism som en adekvat kategorisering av den danska regeringens grundvärderingar (Ibid).

Flyktingsyn: Den enskilde flyktingen kommenteras mycket sällan men när det görs ses den på en avvaktande inställning. Det ska ställas krav på flyktingen, en slags quid pro quo-hållning där flyktingen tidigt får krav på sig att betala tillbaks till samhället för att få komma till det danska samhället (Venstre 2014:29). Vissa idéer som tar sig i uttryck gentemot flyktingen känns igen i en del av grundvärderingarna, där ansvar betonas återigen men inte något om flyktingens frihet (Statsministeriet 2015)

Migrationens påverkan på samhället: Migrationens påverkan på det danska samhället ses i sak som något negativt, till exempel ekonomiskt, och därför bör begränsas i den mån det går (Venstre 2014:29). Mångkultur är ett mycket frånvarande ord utan snarare talas det om parallellsamhällen om något. Man talar dock om att Danmark ska bli mer öppet för den invandraren som vill och kan bidra till samhället vilket i sak handlar om att arbetskraftsinvandringen ska värnas (Venstre 2014).

Inställning till internationella konventioner: Danska regeringen har respekt för internationella flyktingkonventioner och det är viktigt att dessa följs (Venstre 2014). Samtidigt kan dessa behöva omförhandlas om det är så att det går emot Danmarks intressen. Det talas mycket lite om asylrätten som en mänsklig rättighet.

Volymdiskussion: Det finns en mycket närvarande volymdiskussion inom Venstre. Det talas öppet om antal flyktingar och man kritiserade Socialdemokratiska regeringen för antalet flyktingar som kom till Danmark under den tidigare mandatperioden. Man menar att det finns sätt för att påverka flödet av, eller mängden flyktingar som kommer till Danmark (Venstre 2014). Vid statsminister Løkke Rasmussens regeringsförklaring talade han om vikten av en stram och effektiv asylpolitik (Statsministeriet 2015:23).

Utopi och nationell identitet: Den danska regeringen talar om det danska samhället som innehållandes ett enda folk med ett språk och värderingar. Det hade enligt Venstre gärna fått fortsätta vara på det sättet men man konstaterar att så kanske inte kan bli fallet givet den värld som man lever i. Det klargörs att Danmark är ett kristet land byggt på kristna värderingar och att det är ett samhälle som flyktingar bör anpassa sig till (Statsministeriet 2015:6, 29).

Var möter politiken flyktingen: Danmark ska av princip hjälpa flyktingar så nära hemlandet som möjligt där man ska utöka sitt hjälpande (Venstre). Det är det centrala i dansk migrationspolitik och det finns även politiska idéer om repatriering, alltså om flyktingars återvändande till hemlandet. Politiken har också en potential att möta flyktingen redan långt från Danmarks gränser, där en stor tilltro till negativ signalpolitik råder alltså att inrikespolitiska åtgärder kan ha effekt för migrationspolitiska åtaganden (Venstre 2014).

4.2 Svenska regeringen

Grundvärderingar: Den svenska koalitionsregeringen är uttalat feministisk (Regeringskansliet 2014). De två partierna förenas i begrepp som jämställdhet, rättvisa och solidaritet men skiljs samtidigt åt vad gäller bruk av ord som ansvar (Socialdemokraterna 2014) och hållbar (Miljöpartiet 2014) som var respektive partis mest frekventa värdeord i de senaste valmanifesten. Ingen av partierna uttrycker själva frasen, men en feministisk och grön demokratisk socialism samlar upp många av de idéströmningar som rör sig i den svenska regeringen. Flyktingpolitiken ska vara human och långsiktigt hållbar för regeringen och Sverige (Regeringskansliet 2014).

Flyktingsyn: Den svenska regeringen har i grund en positiv syn på den enskilde flyktingen. Det individuella perspektivet lyfts ofta fram för att ge en starkare berättelse i anknytning till ett övrigt idépolitiskt uttryck. Man anser att flyktingen är som människor är mest men i asylpolitiken i behov av skydd samtidigt som hen kan på sikt bli en tillgång i det svenska samhället (Regeringskansliet 2014).

Migrationens påverkan på samhället: Migrationens påverkan på det svenska samhället ses i sak som något positivt. Det gäller både vad gäller värdeladdade begrepp som mångkultur men också i mer handfasta termer som svensk ekonomi vilken anses både behöva och gynnas av en migration in i samhället (Regeringskansliet 2014).

Inställning till internationella konventioner: Det är viktigt att Sverige följer internationella konventioner och att stödet för dessa är ovillkorligt. Alla ska ha rätt till en individuell och rättssäker prövning av sina asylskäl. Den som saknar asylskäl ska dock återvända till hemlandet (Regeringskansliet 2014). Miljöpartiet å sin sida ville i sitt valmanifest stärka asylrätten och menade att man aldrig skulle göra det svårare för någon att komma till Sverige (Miljöpartiet 2014:19). I egenskap av svensk regering talar man om att värna asylrätten samt en rättssäker process. Alla involverade i det internationella samfundet bör göra mer för att hjälpa flyktingar (Regeringskansliet 2014).

Volymdiskussion: I sak helt frånvarande från partierna som enskilda partier men också som regering och en aktör. När antal flyktingar diskuterades talade man om att det är en väldigt

liten andel av det stora antalet människor på flykt som faktiskt kommer till Sverige. Man påtalade att det handlade om den största flyktingkatastrofen sedan andra världskriget (Regeringskansliet 2014)

Utopi och nationell identitet: Det goda samhället är ett hållbart, jämlikt och mångkulturellt samhälle där migrationen inte står i motsättning till dessa mål utan snarare utgör en förutsättning för det. Samhället måste vara inkluderande mot flyktingen och det är en svensk stolthet att vara humanistisk och ta emot flyktingar (Miljöpartiet 2014, Regeringskansliet 2014).

Var möter politiken flyktingen: Den svenska migrationspolitiken möter flyktingen i Sverige när flyktingen söker asyl i landet. Människor på flykt som inte är i Sverige adresseras snarare i biståndspolitiska frågor. Den svenska regeringen ger uttryck för positiv signalpolitik i det att Sverige ska vara en fristad för flyktingar och visa solidaritet med världens folk där man gärna ser en värld utan gränser (Miljöpartiet 2014:29, Regeringskansliet 2014, Socialdemokraterna 2014:44).

Danska regeringen:	Svenska regeringen:
Grundvärderingar: Liberalkonservatism där frihet under ansvar är viktigt. Gemenskap viktigt och mer konservativt i relation till flyktingpolitiken.	Grundvärderingar: Feministisk och grön regering som betonar rättvisa, jämställdhet och solidaritet. Flyktingpolitiken ska vara hållbar.
Flyktingsyn: Enskilda flyktingar adresseras sällan men flyktingen ska kunna ta ansvar för sitt eget liv i Danmark.	Flyktingsyn: En positiv syn och den enskilde flyktingens människoöde lyfts fram för att stärka den politiska hållningen.
Migrationens påverkan: Samhället förlorar ekonomiskt på migrationen och därför bör den begränsas. Danmark ska dock bli mer öppet för den som kan och vill.	Migrationens påverkan: Samhället gagnas av migrationen, både vad gäller mångkultur men även i ekonomiska termer.
Internationella konventioner: Danmark ska respektera de förbindelser man har men öppnar upp för att dessa kan behöva omförhandlas om det går emot landets intressen.	Internationella konventioner: Ovillkorligt följande och stöd för dessa. Man ska värna asylrätten men idéer om att utvidga den sågs i Miljöpartiets valmanifest.
Volymdiskussion: Mycket närvarande hos den danska regeringen. Antalet flyktingar har relevans för integrationen och man ska verka för att få ner antalet.	Volymdiskussion: Talas lite om människor i termer av volym. När det görs handlar det om att det är en liten andel av det totala antalet som faktiskt kommer till Sverige.
Utopi och nationell identitet: Ett samhälle med ett språk och gemensamma värderingar. Danmark är kristet och flyktingar ska anpassa sig till danska värderingar.	Utopi och nationell identitet: Ett hållbart, jämlikt och mångkulturellt samhälle där migrationen är en förutsättning för det goda samhället.
Var möter politiken flyktingen: Stor tilltro till negativ signalpolitik där man vill påverka flyktingars val av land man söker asyl i. Av princip ska flyktingar hjälpas så nära hemlandet som möjligt.	Var möter politiken flyktingen: I sak i landet när flyktingen söker asyl. Det görs uttryck för en positiv signalpolitik då Sverige ska vara en fristad för människor på flykt.

5 Analys

5.1 Danska regeringen

Den danska regeringen tillträdde i juni 2015 och sjösatte omgående ett reformförslag på det migrationspolitiska planet. Det danska folketinget, pådrivet av integrations- och migrationsminister Inger Støjberg, röstade igenom en lag som nästan halverade det bidrag som en flykting kan få ta del av. Det trädde i kraft den första september. Støjberg menade att detta var ett steg för att få ”utlänningspolitiken” tillbaka på spåret. Vidare argumenterade hon för att det måste finnas ett riktigt incitament för flyktingar att börja arbeta i Danmark (Sveriges Radio). Resultatet skulle förhoppningsvis bli att det kom färre flyktingar till Danmark, det var den danska regeringens tydliga mål (Beskaeftigelsesministeriet). Migrationen har alltså enligt Støjberg, och den danska regeringen, haft en negativ inverkan på det danska samhället och nu krävs åtgärder för att mildra skadorna, alternativt få den att bli något positivt.

I början av augusti lanserades planer från den danska regeringen att man skulle annonsera i utländska tidningar med ambitionen att minska antalet asylansökande till Danmark. Man argumenterade för att det skulle skicka en signal till människosmugglare att Danmark är ett oattraktivt land att skicka flyktingar till. Det danska samhället klarar inte pressen som migrationen utgör menade man vid offentliggörandet av denna nya politik (Altinget). Den 7 september dök sedan kampanjen som upplyste om åtstramningar i dansk asylpolitik, i libanesiska tidningar. Den innehöll sju punkter där den beskrivna politiken känns igen från de åtgärder som trädde i kraft den 1 september. Detta var ett tydligt danskt bruk av signalpolitik där man försöker möta möjliga flyktingar med sin politik redan i hemlandet för att försöka avstyra dem från en resa till Danmark.

Statsminister Lars Løkke Rasmussen gav den 19 september, drygt två veckor efter att pojken Alan hittats på en strand i Turkiet, en längre intervju med tidningen Berlingske. Den ägde rum kort efter att han tillkännagivit att Danmark skulle ta emot 1000 extra flyktingar. Till synes en svängning i regeringens strikta asylpolitik och politik som fick hård kritik från Dansk Folkeparti som antydde att det rörde sig om ett löftesbrott (Politiko). Statsministern betonar fortsatt vikten av en strikt asylpolitik men ger samtidigt uttryck för en del avvikande idéer. Han talar om en allmänmänsklig skyldighet och uttrycker en förhoppning att det danska folket oavsett politisk övertygelse ska sluta upp och ge människor ett bra bemötande. Samtidigt som han betonar vikten av att alla flyktingar kommer in i samhället och känner empati med danska värden (Ibid). Løkke talar om där om den nationella identitet och mycket av idéerna från plattformen återkommer i intervjun. Det faktum att han tar upp allmänmänskliga värden och en humanistisk uppslutning menar han själv i sig inte går emot de asyl- och integrationspolitiska idéerna som tidigare yttrats. Venstre är ett liberalkonservativt parti och i ett politiskt läge med påtryckningar från humanistiska krafter gavs uttryck för en del liberala idéer.

Den danska regeringen ingick i början av oktober ett avtal med Socialdemokraterna, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance och De Konservative om att skärpa kraven för att få danskt medborgarskap. Lagförslaget trädde i kraft den 15 oktober och gällde ökade krav på självförsörjning, språktester och ett utvidgat medborgarskapsprov (Information). Den danska regeringen ger uttryck för signalpolitik där man vill strama åt politiken och göra det svårare att nå status som dansk medborgare. Samtidigt talar det också om tanken om en dansk nationell identitet som invandrare bör ansluta sig till och kraven på bättre språkkunskaper sågs redan i idéplattformen.

Den 13 november introducerade den danska regeringen ett omfattande antal förändringar på det migrationspolitiska området. Det handlade om bland annat tidsbegränsade och villkorade uppehållstillstånd, minskade ekonomiska anslag till asylsökande och till verksamheter kopplade till deras uppehälle samt utökade legala möjligheter till utvisning (Statsministeriet 2015-11-13). Man talade om att migrationen sätter press på Europa och Danmark och att landet ska ta sitt ansvar. Samtidigt ska Danmark inte ta emot så pass många flyktingar att det skadar sammanhållningen i landet. Regeringen anser att antalet flyktingar har betydelse för integrationen och att ett enskilt lands villkor på asylområdet påverkar hur attraktivt landet blir att söka asyl i (Statsministeriet).

Det liberalkonservativa Venstre ger i och med dessa policyförslag uttryck för den mer konservativa delen av partiets idéprogram. Asyl adresseras aldrig som någon form av mänsklig rättighet utan danska regeringen söker avveckla det asylavtal som den socialdemokratiska regeringen fick igenom år 2012 (Statsministeriet 2015). Det talas om ett ansvar i den rådande situationen men än mer betonas att det sätts en press på det danska samhället och den danska gemenskapen (Statsministeriet). Retoriken om den danska gemenskapen träffar idén om utopin och den nationella identiteten som anses vara under lupp på grund av flyktingströmmarna. Den enskilde flyktingen kommenteras sällan utan snarare migrationen som helhet, som menas ha en i sak negativ påverkan på samhället. När det gäller var migrationspolitiken möter flyktingen innehåller åtgärderna en stor portion inrikespolitiska asylhanteringar. Detta går delvis emot devisen att den danska regeringen skulle se migrationspolitik som utrikespolitiska åtaganden men samtidigt ger Venstre uttryck för att dessa inrikespolitiska åtgärder också är signalpolitik för att göra Danmark mindre attraktivt att söka asyl i.

I december presenterades en rad tillägg till det asylopaket som den danska regeringen fick igenom i Folketinget den 13 november. Tilläggen gällde bland annat ytterligare förändringar i villkoren för att få permanent uppehållstillstånd, svårare för familjer på flykt att förenas och ökade möjligheter för myndigheter att kräva flyktingar på finansiering för sitt eget uppehälle i Danmark (Folketinget). Dessa tillägg röstades igenom av regeringen med stöd av Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, De Konservative och Socialdemokraterna och började gälla 2016. I praktiken innebar tilläggen en möjlighet för myndigheter att konfiskera värdesaker från flyktingar för att finansiera deras uppehälle i landet. Inger Støjberg argumenterade för att detta är en principiell fråga där man ska försörja sig själv om man har möjlighet (Sveriges Radio 2015). Förslaget var kontroversiellt men låg i linje med den danska regeringens idéplattform gällande synen på flyktingen och migrations påverkan på samhället. Samtidigt som förslaget också gav uttryck för en stark negativ signalpolitik.

Den 15 december uttalade sig Løkke Rasmussen, med anledning av det svenska beslutet att införa gränskontroller, att samma beredskap finns för Danmark att införa gränskontroller mot Tyskland. Detta var en direkt reaktion på Sveriges beslut och blev ett faktum den 4 januari 2016 (DR). Svenska gränskontroller hade kunnat medföra ett ökat asyltryck på Danmark och detta ville den danska regeringen i allra möjligaste mån undvika. Detta markerade också slutet för dansk migrationspolitik år 2015 vilken såg ett antal politiska åtgärder innehållandes politiska idéer och föreställningar. Den danska regeringen hade tidigt ambitioner att reformera asylpolitiken och man hann med en hel del av vad som utlovades i det reformpaket som lanserades inför valet 2015.

5.2 Svenska regeringen

Migrationskrisen var ett begrepp redan under våren 2015 men det är inte den perioden som främst är föremål för studier. Det var under den perioden få verkliga policyutfall för den svenska regeringen utan snarare olika förslag riktade mot EU, FN och det internationella samfundet i stort. Till exempel såg februari månad två debattartiklar från den svenska regeringen som talade om den öppna migrationspolitiken som en medmänsklig plikt och att det finns en svensk tradition av solidaritet som landet ska vara stolta över. Det finns ett globalt ansvar för att stå upp för en human asylpolitik och asylrätten ska ständigt försvaras. Ansvar är ett ord som upprepas, dels som en beskrivning av vad Sverige gör och ska fortsätta göra men också som en uppmaning till omvärlden. Samtidigt som det betonas att detta är en möjlighet för Sverige (Regeringskansliet 2015-02-03, Regeringskansliet 2015-02-19). De budskap och de idéer som torgförs känns igen från idéplattformen, det är i mångt och mycket en upprepning av den med möjligen att ordet ansvar förekommer än mer frekvent. Det kan mest konstateras att i februari 2015 hade liten förändring skett på det svenska idépolitiska planet.

Den 15 april höll ansvarig minister Morgan Johansson ett tal till FN där han betonade vikten av politisk aktion och det finns ett delat ansvar för att säkerställa asyl som en mänsklig rättighet. Den individuella berättelsen om flyktingen används, flyktingen drömmer om mänsklig värdighet och säkerhet. Johansson uppmuntrar också de lyssnande att inte titta på kostnader utan se människorna som kan vara med och bygga samhället med rätt verktyg. Sverige försöker göra detta och bedriver en human flyktingpolitik där man vill vara en fristad (Regeringskansliet 2015-04-15). Åter mycket litet nytt i de svenska idéerna men däremot går det att märka en ökad tyngd i retoriken, Sverige gör på det migrationspolitiska planet något annat än vad övriga länder gör. Att det talas om människor som en potentiell kostnad är dock nytt vad gäller idépolitiska uttalanden i större politiska forum även om Johansson uppmunar åhörarna att inte tänka på kostnader.

Migrationsministern deltog i mitten av juni vid EU:s ministerråd för rättsliga och inrikes frågor i Luxemburg. Johansson talade här om vikten av en jämnare och mer solidarisk fördelning av asylsökande så att EU kan ge en fristad till fler människor på flykt. Argumenterandet för en mer solidarisk fördelning betonas och Johansson hävdade att ansvaret då var mycket ojämnt fördelat. På längre sikt är detta inte hållbart och för att upprätthålla legitimiteten måste asylprocessen vara rättssäker. Invandringen till Europa är reglerad och den

som inte har rätt till asyl måste återvända. Johansson menade att ett effektivt återvändande är viktigt för att upprätthålla legitimiteten för det gemensamma europeiska asylsystemet (Regeringskansliet 2015-06-15). Samtalet om ett återvändande, eller repatriering, har inte setts tidigare och kan emellertid förklaras med att Johansson förhåller sig till en europeisk diskurs. Samtidigt som han själv understryker dess betydelse för hela systemets legitimitet. Fördelningen av flyktingar har nu enligt Johansson blivit ”mycket ojämnt fördelad” som inte är hållbart vilket rimligen får betraktas som en upptrappning av svensk retorik.

Vid nästa möte för ministerrådet den 20 juli betonade Johansson åter att det bör ske en jämnare fördelning och solidaritet mellan EU-länderna vad gäller personer i behov av vidarebosättning samt asylsökande som ska omplaceras från Grekland och Italien. Migrationsministern talar om att det är en flykting per 1000 invånare i Europa och att detta är något som samfundet bör klara av (Regeringskansliet 2015-07-20). Han knyter alltså an till sin regerings grundvärderingar men ger också uttryck för flyktingsynen där individens perspektiv och möjligheter betonas kontra det totala antalet. Samtidigt som det också innebär en volymdiskussion även om Johansson precis som den svenska regeringens idéplattform antyder, nämligen att när volym diskuteras handlar det om hur få människor det egentligen är sett till ett större perspektiv.

Utrikesminister Margot Wallström deltog i början av september i ett nordiskt utrikesministermöte samt ett informellt dito för EU-länderna. Hon argumenterade för att alla länder tar ett gemensamt ansvar för migrationssituationen och stå upp för grundläggande värderingar. Flyktingkrisen är en fråga för Europas trovärdighet där Sverige och Tyskland tar ett oproportionerligt stort ansvar medan andra länder gör väldigt lite. Människor i nöd kan inte skickas tillbaka till sina mödor i hemländerna (Regeringskansliet 2015-09-04). Wallström fortsätter användandet av idéer om ansvar och gemensamma lösningar. Hon menar att länderna ska stå upp för grundläggande värderingar och tar därmed för givet att grundläggande värderingar innebär att ta ansvar för migrationssituationen. Vid framställandet av den danska idéplattformen kan det konstateras att grundläggande värderingar kan ge ett annat politiskt utlopp. Samtidigt som vi kan se att retoriken kring att skicka tillbaka människor nu förändrats igen sedan Morgan Johansson uttalade sig i ärendet i juni.

Vid manifestationen för flyktingar på Medborgarplatsen i Stockholm den sjätte september höll statsminister Stefan Löfven ett långt tal. Han berättar om den treårige pojken Alan som dött på Medelhavet och att han sörjer med mänskligheten. Läget kräver migrationspolitisk aktion, att Sverige fortsätter ta sitt ansvar och att hela Europa gör mer. Ansvar är ett återkommande ord i Löfvens tal men ordet hållbart används i detta sammanhang inte en enda gång. Han förordar ett tvingande, permanent omfördelningssystem mellan EU-länderna och att tanken med EU som institution var aldrig att stänga ute människor med några murar. Han upprepar Wallströms ord om att Sverige och Tyskland inte kan göra allt men att Sverige ska fortsätta göra mycket eftersom solidariteten är landets största stolthet. Det krävs en kraftsamling i hela det svenska samhället för att dessa människor som på kort sikt innebär en ansträngning för samhället på sikt ska bli en tillgång (Regeringskansliet 2015-09-06).

Löfven gör i princip uttryck för den svenska regeringens fullständiga idéplattform i sitt tal. Det är ett tal som knyter an till viktiga värderingar, han tar kraft i det individuella flyktingperspektivet, talar om migrationen som en ansträngning men på sikt en tillgång, betonar vikten av att fortsätta följa internationella deklarationer, talar om de miljoner

människorna på flykt, beskriver *sitt* Sverige i förhållande till migrationen och slutligen inte bygga murar för människor utan att politiken behöver göra mer för att möta flyktingen ute i det svenska samhället. Denna manifestation var en större politisk händelse i Sverige 2015 och det faktum att statsministerns tal var idétungt är inget särskilt besynnerligt. Jag låter dock konstatera att så var fallet, att idéers funktion för politiken verkade påtagligt.

Sedan början av september märks en väldig ökning i aktivitet från den svenska regeringen. De idépolitiska uttrycken fortsätter följa inlagen väg. Dock benämns situationen för första gången som ansträngd den 25 september (Regeringskansliet 2015-09-25). Den 30 september höll Stefan Löfven ett tal inför FN där han kallar flyktingkrisen för en global ansvarskris. Det internationella samfundet måste komma samman och visa internationell solidaritet. Det måste ske en dramatisk ökning av legala vägar för migration och fokus ska läggas på principen om icke-utvisning och för rätten att söka asyl. Alla i EU ska behandla flyktingar humanitärt, solidariskt och med delat ansvar. Sverige tar sitt ansvar men det måste alla göra. Det är inte en uppgift utan ett ansvar (Regeringskansliet 2015-09-30). Ansvar och solidaritet är återigen inflytelsesrika begrepp i regeringens retorik för vad man själv gör och vad andra aktörer också bör göra. Denna studie har inte ambitionen att bli upprepande men det återkommande användandet av enskilda begrepp signalerar att dessa begrepp har en särskild betydelse för aktören.

Konkreta politiska åtgärder för att möta migrationssituationen lanserades i oktober månad. Ett var "Sverige tillsammans", med idépolitisk prägel redan i namnet. En annan var "Bättre mottagande och snabbare etablering" som tillkännagav en mängd investeringar i budgetpropositionen för 2016. Den försöker ta ett helhetsgrepp på migrationssituationen och ger därför uttryck för en mängd politiska föreställningar. Det fastslås att migrationen på kort sikt är en utmaning för Sverige men att det på längre sikt är en nödvändighet på grund av en åldrande befolkning och minskat barnafödande och att det kommer utveckla landet (Regeringskansliet 2015-10-08). Man betonar vikten av att ta ansvar för situationen och den för sammanhanget nya frasen "ordning och reda" introduceras redan i rubriken. Tillsammans kan Sverige klara det, undertecknas inledningen med av åtta ministrar. Tonaliteten var emellertid väsensskild dagen efter när regeringen presenterar en rad förslag i relation till asylsökandes boende och skolgång. Ingressen talar om att det förbereds för en krissituation och det råder ett mycket ansträngt läge (Regeringskansliet 2015-10-09). Detta är första gången som regeringen benämner sin egen hantering med ordet kris och inte bara migranternas situation.

Ytterligare insatser med anledning av flyktingkrisen presenterades den 23 oktober. Det konstateras att Sverige står mitt i en enorm uppgift eftersom asylansökningarna ökat kraftigt och det gör utmaningen mycket stor i detta allvarliga läge (Regeringskansliet 2015-10-23). De värdeladdade orden har nu blivit fler om regeringens egen situation än om flyktingarnas, ordning och reda ska gälla i mottagandet även om asylrätten fortsatt ska värnas. Statsministern talade fyra dagar senare inför det nordiska rådet där han berättade att Sverige stått för en enträgen empati och humanism. Löfven menade att det svenska mottagningssystemet närmast sig bristningsgränsen och att man därför kommer söka EU-bidrag för hanteringen samt att bli en del av den omfördelning som innebär att asylsökande omplaceras från ett land till ett annat (Regeringskansliet 2015-10-27). Vikten av värna öppenhet och asylrätten betonas dock och att detta görs genom att ha en ordnad och reglerad invandring som har brett folkligt stöd (Regeringskansliet). Det sistnämnda har inte den

svenska regeringen hänvisat till tidigare. Att tala om migrationen som en uppgift och inte som ett ansvar går emot statsministerns tal som hölls inför FN tidigare under hösten. Löfven fortsätter också på den inslagna vägen i det att han situationen benämns som en kris för aktören och att det svenska mottagningssystemet närmat sig bristningsgränsen.

Efter att Migrationsverket begärt att gränskontroller skulle införas vid inre gräns verkställdes ett beslut att göra just det den 11 november. Inrikesminister Anders Ygeman menade att den nuvarande situationen innebär akuta utmaningar för viktiga funktioner i samhället. Detta riskerar att hota den allmänna ordningen och den inre säkerheten (Socialdemokraterna). Ordning betonas återigen i ett pressat läge och migrationen uttrycks som pressande på övriga samhällsfunktioner. Tanken på att införa gränskontroller var fjärran för den regering som tillträdde 2014 och som uttryckt en dröm om en värld utan gränser (Miljöpartiet 2014:19. Det är inte heller inte helt förenligt med Löfvens tal den 6 september där han talar om sitt ideala Europa.

Den 24 november genomförde den svenska regeringen en rad åtstramningar i asylpolitiken vilka offentliggjordes på en presskonferens med Stefan Löfven och Miljöpartiets Åsa Romson. Man har sedan sitt tillträde sagt sig stå för en human och hållbar flyktingpolitik, med ett värnande av asylrätten med en reglerad invandring. Nu bedöms situationen inte längre vara hållbar och därför kommer Sverige utföra en politik som innebär att man hamnar på EU:s miniminivå vad gäller flyktingmottagande (Regeringskansliet 2015-11-24). Det faktum att Sverige tagit emot flest flyktingar per capita i Europa var något man fortfarande skulle vara stolt över men numer också problematiskt eftersom nivån inte längre kunde hållas. Regeringen hävdade att man ansträngt sig till max men att man måste förhålla sig till verkligheten. Båda partierna ska ha haft mycket svårt att komma fram till den nya politiken men nu tas det ansvar i ett svårt politiskt läge (Regeringskansliet). Att man som regering i ett svårt politiskt läge kommenterar de två båda partierna legitimerar i sin tur att båda partiernas idéer togs upp i idéplattformen.

6. Slutsatser

Denna uppsats hade som syfte att förklara dansk och svensk migrationspolitik med avstamp i aktörernas politiska idéer och föreställningar. Jag hade ett intresse i att studera det eftersom diskussionen om vad som hände på det migrationspolitiska området under 2015 ibland tar ett onyanserat uttryck som kan missa, enligt mig, viktiga aspekter av politiken. Nämligen att idéer har en funktion för politiken vilket är ett antagande som legat till grund för denna uppsats. Ambitionen var aldrig att kunna dra raka linjer mellan varje politisk idé och politisk praktik utan snarare att utifrån en plattform av idéer försöka diskutera och förklara policyutfall, även när nya idéer gjort sig till känna. Jag anser att studien har genererat ett resultat i enlighet med forskningsambitionen och som fordrar en diskussion. Jag kommer även diskutera i vilken grad resultatet och slutsatserna kan generaliseras och vilka implikationer det

får. Slutligen kommer det kommenteras hur studien relaterar till tidigare forskning på området samt vilken framtida forskning som vore lämplig på området.

6.1 Diskussion

Jag anser att en förståelse för idéers funktion för politiken är grundläggande för att kunna förklara politik eftersom man annars missar en viktig aspekt av förklaringen. Anser man att det är besynnerligt att Åsa Romson grät när hon och Stefan Löfven offentliggjorde åtstramningarna i den svenska asylpolitiken bör man ta i beaktning att idéer har en funktion för politiken och därmed aktören i fråga. Den svenska riktningförändringen gick i mångt och mycket emot vad som tidigare praktiserats i asylpolitiken och vad som etablerats i den svenska regeringens idéplattform. Likaledes, när man betraktar och söker förklara dansk migrationspolitik, bör man ta hänsyn till den danska idéplattformen som har en funktion för aktören oavsett vad betraktaren må tycka om idéerna.

Den utförda danska migrationspolitiken kunde i hög grad härledas tillbaks till de idéer som är gällande hos den danska regeringen och som fastställdes i Venstres idéplattform. Man började omgående efter sitt tillträde arbeta för att genomföra politiska åtgärder gällande asylpolitiken. De präglades genomgående av ett försök att minska migrationens (negativa) effekter på samhället, både vad gäller signalpolitik mot möjliga migranter till Danmark men också en försämring i ekonomiska villkor och utökade krav medborgarskap för flyktingar som redan är i Danmark. Man ville öka incitamenten för flyktingar att arbeta i Danmark och bli en del av den danska nationella identiteten. ”Frihet under ansvar” är en viktig paroll i Venstres partiprogram och hade kunnat summera även dansk migrationspolitik om det inte vore för den uttryckliga viljan att få så få människor som möjligt att söka asyl i Danmark där flyktingens frihet aldrig påtalats. Den danska idéplattformens samtliga komponenter kom till uttryck i migrationspolitiken men extra närvarande var migrationens påverkan på samhället, en diskussion om flyktingar i volymer och en stark tilltro till signalpolitik där man vill påverka flyktingars vilja att komma till Danmark.

Migrationen har enligt den danska regeringen i sak en negativ påverkan på samhället och den idén har genomgående genomsyrat dansk asylpolitik. Antalet flyktingar har haft en stor betydelse, dels när man talat negativt om den tidigare regeringens politik men också för att stoltsera med sin egna. Den danska signalpolitiken blev tydlig när man i september annonserade i libanesiska tidningar om regeringens åtstramningspolitik där man i enlighet med idéplattformen försökte mota flyktingar långt från Danmarks gränser. Det gavs genomgående uttryck för konservativa idéer i politiken med ett tydligt undantag när regeringen plötsligt skulle ta emot 1000 extra flyktingar. I intervjun i anknytning till detta beslut gav Løkke Rasmussen uttryck för mer liberala idéer vilket kan förklaras med de humanistiska påtryckningar som blev efter pojken Alans död, vilket gav utlopp för de liberala idéerna som också är verkande hos Venstre. Om än ej särskilt ofta på det migrationspolitiska planet där den konservativa synen har haft en överhand.

Den svenska regeringens migrationspolitik år 2015 såg länge ett litet inslag av politiska åtgärder. Det rörde sig i regel oftare om uttalanden vid officiella sammanträden, tal från

ministrar på området och uppmaningar till det internationella samfundet. Vid dessa gavs det uttryck för en slags svensk exceptionalism där det i linje med idéplattformen påtalades att migrationen utgör ett humanistiskt ansvar samtidigt som det på sikt innebär en tillgång för landet. Berättelsen om det enskilda människoödet som är flyktingens hade en stark närvaro i svensk migrationspolitik, till exempel vid Morgan Johanssons tal i juli och Stefan Löfvens tal vid demonstrationen för flyktingar den 6 september. Volymer av människor diskuterades mycket sällan utan i så fall knöts det an till det mer individuella flyktingperspektivet där andelen av det totala antalet människor på flykt ansågs vara litet. Längre gav man också uttryck för en inställning till internationella flyktingkonventioner som innebar att alla former av försök för att dämpa migrationstrycket var att betrakta som inskränkningar i asylrätten.

Vad gäller det utopiska samhället beskrevs migrationen länge som en del av och en förutsättning för det. Det goda samhället är mångkulturellt, inkluderande och öppet och gynnas vidare av att Sverige fortsätter ha en förhållandevis stor invandring. Regeringen ansåg att detta skulle bäras som en svensk stolthet vilket gavs uttryck för under den tidiga våren men också i Löfvens tal vid Medborgarplatsen i september. Med detta gav man också löpande uttryck för en positiv signalpolitik, att Sverige skulle fortsätta vara fristad för människor på flykt. Det faktum att Sverige tar emot flest flyktingar per capita började benämnas som problematiskt först i oktober, även om svenskt mottagande omtalats som ”oproportionerligt” stort av utrikesminister Margot Wallström redan i september.

Det var en gradvis förändring av politiskt språk som ledde upp till den svenska åtstramningen i asylpolitiken. Man började tala om situationen som akut och benämnde sin egen migrationspolitik och inte bara migranternas situation med ordet kris. Ett annat begrepp som dök upp hos den svenska regeringen var ”ordning och reda”. En fras som använts tidigare av Socialdemokraterna i andra sammanhang, då i relation till välfärdsfrågor (Socialdemokraterna 2014:33). Efter en höst där kommuner och myndigheter uppgivit att de inte längre var kapabla till att hantera situationen, ställdes migrationspolitiken i tydligare proportion till den generella välfärden i Sverige. I egenskap av regering har även den svenska aktören genomgående (bortsett från Löfvens tal efter Alans död) betonat vikten av en hållbar migrationspolitik. Allt eftersom handlade det om att man var nära bristningsgränsen och sedan var situationen ohållbar enligt den svenska regeringen.

Idéer har en funktion för politiken men de kan inte förklara allt som händer på det migrationspolitiska planet i Danmark och Sverige under 2015. Dansk migrationspolitik utfördes genomgående mer i enlighet med den gällande idéplattformen och var mer konsekvent än den svenska. Men båda fallen avvek åtminstone någon gång från de funktionella idéerna. September månad såg en dansk regering som på grund av inhemska humanistiska krafter under en period gav uttryck för de mer liberala tankeströmningarna i Venstre. Den sena hösten såg en svensk regering som plötsligt implementerade väsentligt annorlunda asylpolitik jämfört med tidigare ställda inför en realpolitisk situation man inte ansåg sig kunna hantera. Syftet med denna uppsats var aldrig att kunna dra helt raka linjer mellan politisk idé och praktik hos aktörerna utan snarare att bidra med en förklaring som kan vidga förståelsen för migrationspolitiska utfall. Även när den utförda politiken avvek från idéplattformarna var fanns det tydliga tendenser att förankra den nya politiken i redan verksamma idéer.

6.2 Sammanfattning

Jag anser att den funktionella idéanalysen lämpade sig väl för att försöka förklara dansk och svensk migrationspolitik. Innan studien påbörjades fanns en oro för att det metodologiska valet skulle vara otillräckligt uppgiften i att tillämpas på något så omfattande som migrationspolitik. Men den plattform som användes för att samla och kategorisera politiska idéer utgjorde ett förtjänstfullt hjälpmedel för att förklara politiska utfall. Reidar Larssons modell lämpar sig bra för att kategorisera tydliga ideologier och den systematiken inspirerade mig för att försöka kartlägga kanske mindre tydliga politiska idéer hos regeringar. Jag hoppas att det kan inspirera andra till att ordna och tolka politiska idéer enligt begripliga modeller.

Migrationspolitik är som den mesta politiken oerhört komplex och det finns en mängd faktorer som påverkar policyutfall på området. Ansatsen till denna uppsats var att idéer har en funktion för politiken och jag anser med stöd i min studie att idéer de facto har en funktion för politiken. Är man av uppfattningen att idéer har liten eller kanske ingen funktion alls kommer man kanske till uppfattningen att mina slutsatser har låg reliabilitet. För att övertyga denne om motsatsen krävs en gedigen plattform där idéer redogörs för tydligt och testas mot politiska utfall och jag anser att studien har lyckats med detta. Vad gäller validiteten har det förts en pragmatisk diskussion om möjliga metodologiska problem som idéanalysen medför i detta avseende samtidigt som jag menar att studien har undersökt vad som avsågs undersökas.

Jag har inte tagit ställning till materialets innehåll förutom vad gäller diskrepanser och likheter mellan politisk idé och praktik hos aktörerna. Således hoppas jag ha uppnått en tillfredsställande nivå av intersubjektivitet. Till sist hoppas jag också att studien kan uppmana till en vaksamhet vid större politiska förlopp över tid. Att ha en medvetenhet över vilka politiska idéer som har en funktion för en aktör och som därmed är verksamma vid politiska företeelser, innebär en möjlighet att uttyda hur aktören förhåller sig till idéerna framför allt när politiken tycks avvika från tidigare föreställningar: Har denna idé eller begrepp yttrats i förhållande till någon annan politik hos aktören?

6.3 Vidare forskning

För att kunna utveckla och stärka legitimiteten i modellen jag använde för att kategorisera politiska idéer hade den kunnat användas på andra länders migrationspolitik. Med ett avstamp i och inspirerat av Reidar Larssons kategorier kan man även försöka kategorisera och förklara politik annan politik med hjälp av idéer. Kvalitativ forskning behöver inte separeras från kvantitativ utan dessa kan i en fokuserad studie kombineras förtjänstfullt. Det hade därför varit intressant att i en vidare och mer övergripande forskning använda sig av idéplattformen som ett av flera sätt att försöka förklara politik.

7. Referenser

- Badersten, Björn. 2006. *Normativ metod: att studera det önskvärda*. Lund: Studentlitteratur.
- Beckman, Ludvig. 2007. *Grundbok i idéanalys: det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Santérus.
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina. 2012. *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.
- Beskaeftigelseministeriet. 2015. Straksindgreb på asylområdet – ny integrationsydelse til nytilkomne udlændinge
<http://bm.dk/da/Aktuelt/Pressemeddelelser/Arkiv/2015/07/Straksindgreb%20paa%20asylomraadet%20-%20ny%20integrationsydelse%20til%20nytilkomne%20udlaendinge.aspx>
(Hämtad 2016-05-17)
- Blem Larsen, Johan. 2015. Løkke: Alt er klar til dansk grænsekontrol. *DR*. 14 december
<http://www.dr.dk/nyheder/politik/loekke-alt-er-klar-til-dansk-graensekontrol>
(Hämtad 2016-05-18)
- Folketinget. 2015. *L 87: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven*. 2015-12-10
<http://www.ft.dk/samling/20151/lovforslag/187/index.htm>
(Hämtad 2016-05-19)
- Gormsen, Cecilia. 2015. Støjbergs flygtninge-annoncer indrykket i Libanon. *Altinget*. 7 september
<http://www.alinget.dk/artikel/stoejbergs-flygtninge-annoncer-indrykket-i-libanon>
(Hämtad 2016-05-14)
- Information. 2015. Kravene til at få dansk statsborgerskab strammes. 5 oktober.
<https://www.information.dk/telegram/2015/10/kravene-faa-dansk-statsborgerskab-strammes>
(Hämtad 2016-05-19)
- Migrationsverket. 2016. *Statistik*.
<http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>
(Hämtad 2015-05-18)
- Miljöpartiet. 2014. *Dags för en varmare politik!*
http://www.mp.se/sites/default/files/valmanifest_uppdaterad.pdf
(Hämtad 2016-05-17)
- Kildegaard Sørensen, Kasper – Bjerre, Michael. 2015. Løkke om flygtningene i Danmark: Nogle derude skal tage medejerskab. *Politiko*. 19 september.
<http://www.politiko.dk/longreads/loekke-om-flygtningene-i-danmark-nogle-derude-skal-tage-medejerskab>
(Hämtad 2016-05-17)
- Landelius, Anna. 2015. Hoppas på färre asylsökande genom minskade bidrag. *Sveriges Radio*. 26 november

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6241350>
(Hämtad 2016-05-11)

Larsson, Reidar. 2014. *Politiska ideologier i vår tid*. 8. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Larsson, Samuel. 2015. Ministern backar inte om att beslagta flyktingars värdesaker. *Sveriges Radio*. 18 december.

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6329652>
(Hämtad 2016-05-18)

Regeringskansliet. 2015. *Bättre mottagande och snabbare etablering*. 2015-10-08.
<http://www.regeringen.se/contentassets/62a6a36bd26648f190a6fa9a7cdf9833/battre-mottagande-och-snabbare-etablering>

(Hämtad 2016-05-16)

Regeringskansliet. 2015. *Insatser med anledning av flyktingkrisen*. 2015-10-23.

<http://www.regeringen.se/informationsmaterial/2015/10/insatser-med-anledning-av-flyktingkrisen/>

(Hämtad 2016-05-18)

Regeringskansliet. 2015. *Morgan Johansson på EU:s ministerråd för rättsliga och inrikes frågor i Luxemburg*. 2015-06-15.

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/06/morgan-johansson-pa-eus-ministerrad-for-rattsliga-och-inrikes-fragor-i-luxemburg/>

(Hämtad 2016-05-15)

Regeringskansliet. 2014. *Mål för asyl*. 2014-09-25.

<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/migration/asyl/mal-for-asyl/>

(Hämtad 2016-05-17)

Regeringskansliet. 2014. *Mål för migration*. 2014-09-25.

<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/migration/mal-for-migration/>

(Hämtad 2016-05-17)

Regeringskansliet. 2015. *Nyanländas etablering i Sverige ska etableras*. 2015-02-19.

<http://www.regeringen.se/debattartiklar/2015/02/nyanlandas-etablering-i-sverige-ska-reformeras/>

(Hämtad 2016-05-16)

Regeringskansliet. 2015. *Regeringen presenterar åtgärder för asylsökandes boende och skolgång*. 2015-10-09.

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/10/regeringen-presenterar-atgarder-for-asylsokandes-boende-och-skolgang>

(Hämtad 2016-05-17)

Regeringskansliet. 2015. *Regeringen föreslår åtgärder för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande*. 2015-11-24.

<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-foreslar-atgarder-for-att-skapa-andrum-for-svenskt-flyktingmottagande/>

(Hämtad 2016-05-15)

- Regeringskansliet. 2014. *Regeringsförklaringen*. 2014-09-15.
<http://www.regeringen.se/tal/2015/09/regeringsforklaringen-den-15-september-2015/>
 (Hämtad 2016-05-18)
- Regeringskansliet. 2015. *Statsminister Stefan Löfven inledningsanförande, Nordiska rådets tematiska debatt*. 2015-10-27.
<http://www.regeringen.se/tal/2015/10/statsminister-stefan-lofvens-inledningsanforande-nordiska-radets-tematiska-debatt/>
 (Hämtad 2016-05-16)
- Regeringskansliet. 2015. "Sverige tar fram en ny strategi för Syrienkrisen". 2015-02-03.
<http://www.regeringen.se/debattartiklar/2015/02/sverige-tar-fram-en-ny-strategi-for-syrienkrisen/>
 (Hämtad 2016-05-16)
- Regeringskansliet. 2015. *Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestation för flyktingar*. 2015-09-06.
<http://www.regeringen.se/tal/2015/09/tal-av-stefan-lofven-vid-manifestationen-for-flyktingar-den-5-september/>
 (Hämtad 2016-05-14)
- Regeringskansliet. 2015. *Utrikesminister Margot Wallström deltog på EU-ländernas inofficiella utrikesministermöte*. 2015-09-04.
<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/09/utrikesminister-margot-wallstrom-deltar-i-eu-landernas-inofficiella-utrikesministermote/>
 (Hämtad 2016-05-16)
- Regeringskansliet. 2015. *Åtgärder för fler boendeplatser för asylsökande på kort sikt*. 2015-09-25.
<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/09/atgarder-for-fler-boendeplatser-for-asylsokande-pa-kort-sikt/>
 (Hämtad 2016-05-17)
- Sabine, Georg. 1939. "What is a Political Theory?", *Journal of Politics*. 1, 1-16
- Santesson, Peter. 2015. Kommentar om invandringsopinionens förändring. *Demoskop*.
<http://www.demoskop.se/publicerat/kommentar-om-invandringsopinionens-forandring/>
 (Hämtad 2016-05-17)
- Socialdemokraterna. 2015. *Regeringen inför inre gränskontroller*. 2015-11-11.
<http://www.socialdemokraterna.se/Pressrum/nyheter/Regeringen-infor-inre-granskontroller/>
 (Hämtad 2016-05-19)
- Socialdemokraterna. 2014. *Kära framtid: ett bättre Sverige. För alla*. 2014-09-02
http://www.socialdemokraterna.se/upload/val/Val2014/valloften/Socialdemokraternas_Val

manifest.pdf

(Hämtad 2016-05-14)

Statsministeriet. 2015. *Aendringer af vilkår på asylområdet*. 2015-11-13

http://stm.dk/publikationer/Asylpakke_15/%C3%86ndringer%20af%20vilk%C3%A5r%20p%C3%A5%20asylomr%C3%A5det.pdf

(Hämtad 2016-05-18)

Statsministeriet. 2015. *Sammen for fremtiden*. 2015-06

http://stm.dk/publikationer/Sammen%20for%20fremtiden_15/Regeringsgrundlag_2015.pdf

(Hämtad 2016-05-17)

Teorell, Jan & Svensson, Torsten. 2007. *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. Stockholm: Liber.

Vedung, Evert. 1977. *Det rationella politiska samtalet: hur politiska budskap tolkas, ordnas och prövas*. Stockholm: Aldus/Bonnier

Vedung, Evert. 1974. Innehållslig och funktionell idéanalys. *Statsvetenskaplig tidskrift* 77 (1): 1-20.

Venstre. 2015. *Asylreform: Styr på tilstrømningen*. 2015-06-09

http://www.venstre.dk/_Resources/Persistent/493b72968c29627f4feb34e9de24a4f4ba874f7d/150609-Asylreform.pdf

(Hämtad 2016-05-13)

Venstre. *Det liberale menneskesyn*.

<http://www.venstre.dk/politik/principprogram/det-liberale-menneskesyn>

(Hämtad 2016-05-14)

Venstre. *Ny udlændingepolitik: Danmark for dem der kan og vil*. 2014-08

http://www.venstre.dk/_Resources/Persistent/4689b69077e55e9c209b150c5727ef7ce1c850b1/Udlaendingepolitik---Danmark-for-dem-der-kan-og-vil---aug-2014.pdf

(Hämtad 2016-05-15)

Venstre. 2014. *Venstre mener: udenrigspolitik*.

<http://www.venstre.dk/politik/venstre-mener/udenrigspolitik>

(Hämtad 2016-05-16)

Venstre. 2014. *Venstre mener: udlændingepolitik*

<http://www.venstre.dk/politik/venstre-mener/udlaendingepolitik>

(Hämtad 2016-05-15)